24/11/2024

Το Ευαγγελικό Ανάγνωσμα της Κυριακής ΙΓ’ Λουκά

/ Ορθόδοξες Προβολές

Το Ευαγγελικό Ανάγνωσμα της Κυριακής ΙΓ’ Λουκά: Λουκ. ιη’ 18-27 (24-11-2024)

Ηλιάνας Κάουρα, θεολόγου

Πρωτότυπο Κείμενο

Τῷ και-ρῷ ἐ-κεί-νῳ, ἄν-θρω-πός τις προ-σῆλ-θε τῷ Ἰ-η-σοῦ πει-ρά-ζων αὐ-τὸν καὶ

λέ-γων· Δι-δά-σκα-λε ἀ-γα-θέ, τί ποι-ή-σας ζω-ὴν αἰ-ώ-νι-ον κλη-ρο-νο-μή-σω; Εἶ-πε δὲ αὐ-τῷ ὁ Ἰ-η-σοῦς· Τί με λέ-γεις ἀ-γα-θόν; οὐ-δεὶς ἀ-γα-θὸς εἰ μὴ εἷς, ὁ Θε-ός. Τὰς ἐν-το-λὰς οἶ-δας· μὴ μοι-χεύ-σῃς, μὴ φο-νεύ-σῃς, μὴ κλέ-ψῃς, μὴ ψευ-δο-μαρ-τυ-ρή-σῃς, τί-μα τὸν πα-τέ-ρα σου καὶ τὴν μη-τέ-ρα σου. Ὁ δὲ εἶ-πε· Ταῦ-τα πάν-τα ἐ-φυ-λα-ξά-μην ἐκ νε-ό-τη-τός μου. Ἀ-κού-σας δὲ ταῦ-τα ὁ Ἰ-η-σοῦς εἶ-πεν αὐ-τῷ· Ἔ-τι ἕν σοι λεί-πει· πάν-τα ὅ-σα ἔ-χεις πώ-λη-σον καὶ δι-ά-δος πτω-χοῖς, καὶ ἕ-ξεις θη-σαυ-ρὸν ἐν οὐ-ρα-νῷ, καὶ δεῦ-ρο ἀ-κο-λού-θει μοι. Ὁ δὲ ἀ-κού-σας ταῦ-τα πε-ρί-λυ-πος ἐ-γέ-νε-το· ἦν γὰρ πλού-σι-ος σφό-δρα. Ἰ-δὼν δὲ αὐ-τὸν ὁ Ἰ-η-σοῦς πε-ρί-λυ-πον γε-νό-με-νον εἶ-πε· Πῶς δυ-σκό-λως οἱ τὰ χρή-μα-τα ἔ-χον-τες εἰ-σε-λεύ-σον-ται εἰς τὴν βα-σι-λεί-αν τοῦ Θε-οῦ! Εὐ-κο-πώ-τε-ρον γάρ ἐ-στι κά-μη-λον δι-ὰ τρυ-μα-λι-ᾶς ῥα-φί-δος εἰ-σελ-θεῖν ἢ πλού-σι-ον εἰς τὴν βα-σι-λεί-αν τοῦ Θε-οῦ εἰ-σελ-θεῖν. Εἶ-πον δὲ οἱ ἀ-κού-σαν-τες· Καὶ τίς δύ-να-ται σω-θῆ-ναι; Ὁ δὲ εἶ-πε· Τὰ ἀ-δύ-να-τα πα-ρὰ ἀν-θρώ-ποις δυ-να-τὰ πα-ρὰ τῷ Θε-ῷ ἐ-στιν.

Νεοελληνική Απόδοση

Κάποιος άρχοντας πλησίασε τον Ιησού και τον ρώτησε: «Αγαθέ Διδάσκαλε, τι να κάνω για να κληρονομήσω την αιώνια ζωή;» Ο Ιησούς του απάντησε: «Γιατί με αποκαλείς «αγαθό»; Κανένας δεν είναι αγαθός παρά μόνο ένας: ο Θεός. Τις εντολές τις ξέρεις: μη μοιχεύσεις, μη σκοτώσεις, μην κλέψεις, μην ψευδομαρτυρήσεις, τίμα τον πατέρα σου και την μητέρα σου». Κι εκείνος του είπε: Όλα αυτά τα τηρώ από τα νιάτα μου» Όταν το άκουσε ο Ιησούς του είπε: «Ένα ακόμα σου λείπει: πούλησε όλα όσα έχεις και δώσε τα χρήματα στους φτωχούς, κι έτσι θα έχεις θησαυρό κοντά στο Θεό• και έλα να με ακολουθήσεις». Μόλις εκείνος τ’ άκουσε αυτά, πολύ στεναχωρήθηκε, γιατί ήταν πάμπλουτος. Όταν ο Ιησούς τον είδε πολύ στεναχωρημένο, είπε: «Πόσο δύσκολά αυτοί που έχουν χρήματα θα μπούν στη βασιλεία του Θεού! Είναι ευκολότερο να περάσει καμήλα μέσα από βελονότρυπα, παρά να μπεί ο πλούσιος στη βασιλεία του Θεού». Όσοι τον άκουσαν είπαν: «Τότε ποιος μπορεί να σωθεί; Κι εκείνος τους απάντησε: «Αυτά που για τους ανθρώπους είναι αδύνατα, για το Θεό είναι δυνατά».

Σχολιασμός

Ο πλούσιος νέος της συγκεκριμένης ευαγγελικής περικοπής είχε μεγάλα πνευματικά ενδιαφέροντα. Ήταν και άρχοντας της Συναγωγής και είχε

μεταφυσικές αναζητήσεις. Μόλις λοιπόν αντίκρισε τον Κύριο, τον πλησίασε και με ισχυρό ενδιαφέρον, αφού πρώτα προσφώνησε τον «Ιησού Διδάσκαλο αγαθό», τον ρώτησε τί μπορούσε να πράξει για να κληρονομήσει την αιώνια ζωή. Ο Ιησούς, αφού τον ρωτά γιατί τον ονόμασε αγαθό, αφού πιστεύει ότι είναι ένας απλός άνθρωπος και κανένας δεν είναι απολύτως αγαθός παρά μόνο ο Θεός, του απάντησε: «Τας εντολάς οίδας• μη μοιχέυσεις, μη φονεύσης, μη κλέψεις, μη ψευδομαρτυρήσης, τίμα τον πατέρα σου και την μητέρα σου». Ο νέος ακούγοντας την απάντηση του Κυρίου, του αναφέρει έκπληκτος ότι αυτά τα φύλαξε από τα παιδικά του χρόνια. Τότε ο Ιησούς του είπε ότι μόνο ένα πράγμα λείπει: Να πουλήσεις την περιουσία σου και να τη μοιράσεις στους φτωχούς και θα έχεις θησαυρό στον ουρανό. Ο νέος όμως ακούγοντας αυτό στεναχωρήθηκε γιατί ήταν πλούσιος και δεν ήθελε να αποχωριστεί τίποτα από τα πλούτη του και ο Ιησούς είπε: «Ευκολώτερον γαρ εστί κάμηλον δια τρυμαλίας ραφίδος εισελθείν ή πλούσιον εις την βασιλείαν του Θεού εισελθείν», δηλαδή πιο εύκολα περνά καμήλα από την βελονότρυπα παρά ο πλούσιος στη Βασιλεία των Ουρανών. Όσοι ήταν παρόντες τότε ρώτησαν τον Ιησού ποιος μπορεί τότε να σωθεί. Αυτό το ρώτησαν γιατί οι πλούσιοι δεν πρόσφεραν τίποτα στους φτωχούς, αλλά ήταν δούλοι του πλούτου τους. Αλλά και οι φτωχοί επιθυμούσαν να πλουτισουν και κυνηγούσαν έτσι το χρήμα. Εκείνος τους απάντησε: «τα αδύνατα παρά ανθρώποις δυνατά παρά τω Θεώ εστί».

Το χρήμα και ο πλούτος, είναι ένα θέμα που η διαχρονικότητα το χαρακτηρίζει. Σε όλες τις εποχές βλέπουμε πόσο απασχολεί τους ανθρώπους στις ζωές των οποίων πολλές φορές γίνεται στόχος, τον οποίο αγωνιζόμαστε να κατακτήσουμε με όλες μας τις δυνάμεις.

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι, ο άνθρωπος έχει το δικαίωμα της ιδιοκτησίας. Ο Θεός μας έδωσε το δικαίωμα να απολαμβάνουμε τα αγαθά και όσα κερδίζουμε, αλλά να τα διαχειριζόμαστε σωστά και να τα κερδίζουμε δίκαια. Να κατακυριεύσουν τη γη ήταν μια από τις εντολές του Κυρίου στους πρωτόπλαστους αλλά χωρίς να αδικήσουν και να κλέψουν από τους συνανθρώπους τους αφού δύο εντολές του Δεκαλόγου είναι «ου κλέψεις», και «ουκ επιθυμήσεις όσα τω πλησίον σου εστίν».

Ο Ιησούς στάθηκε αυστηρός απέναντι στους πλουσίους, «ουαί υμίν τοις πλούσιοις, ότι απέχετε την παράκληση υμών»(Λουκ. 6,24). Όχι γιατί ο πλούτος από μόνος του είναι κάτι κακό, αλλά διότι εύκολα ο πλούσιος γίνεται δούλος του πλούτου. Λησμονεί το Θεό. Περιφρονεί το συνάνθρωπό του. Καταπατά την ηθική. Αρνείται τη δικαιοσύνη

Επίσης βλέπουμε ότι ο Κύριος μακάρισε τους φτωχούς: «Μακάριοι οι πτωχοί, ότι υμετέρα εστίν βασιλεία του Θεού»(Λουκ. 6.20). Όχι πάλι γιατί από μόνη της η

φτώχεια σώζει, αλλά διότι δίνει τη δυνατότητα να ελπίζει στο Θεό και να κατανοεί ότι ο άνθρωπος δεν εξαντλείται μόνο στη σωματική του υπόσταση μόνο αλλά ότι περιλαμβάνει και μιαν αθάνατη ψυχή, η οποία έχει τις δικές της ανάγκες.

Δεν αρνείται λοιπόν το δικαίωμα της ιδιοκτησίας και την ύπαρξη του χρήματος το Ευαγγέλιο μέσα στη ζωή μας. Αυτό όμως δε σημαίνει πως δεν αναγνωρίζει και τους πειρασμούς που συνεπάγεται αν ο άνθρωπος δεν το τοποθετήσει πάνω σε ορθή βάση. Είναι δύναμη το χρήμα αλλά ταυτόχρονα και μεγάλη αδυναμία, κάτι που βλέπουμε και στη συγκεκριμένη ευαγγελική περικοπή. Πολλές φορές βλέπουμε να υποδουλώνει εκείνον που το έχει αφού τον καθιστά πλεονέκτη και κατά τον Απόστολο η πλεονεξία είναι «ειδωλολατρία». Επίσης βλέπουμε πολλές φορές ότι προκειμένου να αποκτηθούν τα πλούτη και να διαφυλαχτούν, ο άνθρωπος εκτίθεται σε πολλούς κινδύνους. «Οι βουλόμενοι πλουτείν εμπίπτουσιν εις πειρασμόν και παγίδα και επιθυμίας πολλάς ανοήτους και βλαβεράς, αίτινες βυθίζουσι τους ανθρώπους εις όλεθρον και απώλειαν»,(Α’ Τιμ. 6,9), τονίζει ο Απόστολος Παύλος. Ένας τρίτος πειρασμός που αντιμετωπίζουν οι κυνηγοί του χρήματος είναι ότι εύκολα πέφτουν σε παγίδες και καταπατούν τον ηθικό νόμο. Εκμεταλλεύονται τους άλλους και παρανομούν.

Γι αυτό και ο Κύριος στη συγκεκριμένη ευαγγελική περικοπή επισημαίνει ότι «δυσκόλως οι τα χρήματα έχοντες εισελεύσονται εις την βασιλείαν του Θεού». Δε λέει ότι είναι αδύνατο αλλά δύσκολο, έτσι όταν οι ακροατές θα ρωτήσουν «και τις δύναται σωθήναι;», εκείνος θα απαντήσει: «Τα αδύνατα παρά ανθρώποις δυνατα παρά τω Θεώ εστιν». Κοντά στο Θεό όλα είναι δυνατά, και η σωτηρία των πλουσίων, αρκεί να συνειδητοποιήσουν τις «υποχρεώσεις» τους και να αγωνιστούν να τις εκπληρώσουν.

Πρώτο και κυριότερο να τα κερδίζουμε όλα με θεμιτά μέσα. Με τίμιο και ευλογημένο ιδρώτα. όχι με εκμετάλλευση των συνανθρώπων μας και με απάτες. Δεύτερη υποχρέωση και εξίσου σημαντική, το χρήμα να είναι στην υπηρεσία του ανθρώπου και όχι ο άνθρωπος να καταντά υπηρέτης του χρήματος. Επίσης ο πλούτος στην υπηρεσία της αγάπης. Όσοι διαθέτουμε χρήματα να μην αγνοούμε το διπλανό μας, ο οποίος μπορεί να βασανίζεται από φτώχεια και μιζέρια. Δεν είναι επιτρεπτό να φυλακίζουμε το χρήμα, όπως παρατηρεί ο Μ. Βασίλειος για τη φύση του πλούτου «το μεν στάσιμον άχρηστον, το δε κινούμενον και μεταβαίνον κοινωφελές τε και έγκαρπον». Επιπλέον η ευγνωμοσύνη μας προς το Θεό. Εκείνος είναι ο μεγάλος πλουτοδότης. Εκείνος μας το χαρίζει. Εμείς είμαστε διαχειριστές. Αυτοί που με φρόνηση και γενναιοδωρία πρέπει να τα διαχειριστούμε όχι μόνο για τον εαυτό μας αλλά και για τους άλλους που και εκείνοι είναι παιδιά του Θεού, αδέλφια μας. «Ίνα το σον περίσσευμα γένηται εις το εκείνου το υστέρημα» (Β΄Κορ.

8,13). Ο Μέγας Βασίλειος απαντώντας στο ερώτημα «ποιον αδικώ κατέχοντας τα δικά μου;» αναφέρει: «Ποια είναι δικά σου; Από που τα πήρες και τα διατηρείς στη ζωή σου; Δε γεννήθηκες γυμνός; Και πάλι δε θα επιστρέψεις γυμνός στη γη;»

Αποτελεί κοινό τόπο ότι η εποχή στη οποία ζούμε είναι κατ' εξοχήν υλιστική και πλουτοκρατική. Οι περισσότεροι από τους ανθρώπους διακατέχονται από τη δίψα του πλούτου και κυριαρχούνται από μια ακατανίκητη φορά προς τα υλικά αγαθά. Παντού προβάλλει και κυριαρχεί ο λεγόμενος οικονομικός τύπος του ανθρώπου, ο homo economicus. Όλοι μας, άλλοι περισσότερο και άλλοι λιγότερο, δεχόμαστε τη φθοροποιό επίδραση της υλιστικής νοοτροπίας, όπως και ο νέος της ευαγγελικής περικοπής. Ο νέος αναστατώθηκε όταν άκουσε ότι πρέπει να πουλήσει όσα έχει και «γύρισε την πλάτη» στην αιώνια ζωή, διάλεξε την υλική ευμάρεια και απέρριψε τη σωτηρία της ψυχής του. Παράδειγμα προς αποφυγήν ο νέος του Ευαγγελίου. Οφείλουμε λοιπόν εμείς να επιδείξουμε πολλή προσοχή. Να συνειδητοποιήσουμε τους κινδύνους που εγκυμονεί η μανία και η κακή διαχείριση του πλούτου, να μην πέσουμε στη φοβερή παγίδα της πλεονεξίας και της φιλαργυρίας. Να μη μας κυριεύσει η απάτη του πλούτου και για χάρη του λησμονήσουμε το Θεό, αδιαφορήσουμε για τους ανθρώπους και αμελήσουμε τον ιερό σκοπό της ζωής που είναι η σωτηρία μας.